

63. Buāg. P. 4, 12, 27. — 3) gramm. mit nachfolgendem इति versehen RV. Pañ. 13, 10. — उपास्थायिषि Daçak. 117, 6 fehlerhaft für उपास्थायिषि (so ed. Calc.). — Vgl. उपस्थापन fg.

— अनुप med. nach einander sich stellen zu, kommen zu (acc.) Çat. Br. 10, 3, 4, 5. तं प्रज्ञाय पशवश्चानूपतिष्ठते Ait. Br. 3, 7. अनु मोपतिष्ठधम् trottet an meine Seite 20.

— अनुप act. verehren: सूर्यचा भगवत्तम् Buāg. P. 5, 7, 12. — partic. स्थित 1) gekommen: लम्काल Kathās. 71, 166. über (acc.): इदं तद्वत्तपो धारं वाक्यं मामनुपस्थितम् so v. a. hat sich an mir bewahrheitet R. ed. Bomb. 6, 60, 6. — 2) begleitet von: सुप्रीवणा so v. a. zusammen seiend mit S. MBu. 3, 16132. — caus. herbeiholen, herbeischaffen R. 4, 38, 28.

— पर्युप 1) um Jmd herum sein, umstehen: गुरुं पर्युपातिष्ठत् MBu. 13, 2337. बन्दिनः पार्थिवम् R. Gorr. 2, 67, 3. बन्दिनः पार्थिवनिवेशनम् R. SchL. 2, 65, 1. कौसल्यामाशोभिः 32, 15. — 2) med. sich anreihen Comm. zu Kāṭh. Ça. 86, 9. — partic. स्थित 1) umstehend: ब्रह्माणम् MBu. 3, 1918. R. 4, 39, 30. — 2) gekommen, bevorstehend: प्रथमेयं निशा वनवासस्य R. Gorr. 2, 44, 2. युगात् MBu. 3, 13027. 12, 10447. संग्राम 8, 1673. अतिक्रान्तमुखा: कालाः पर्युपस्थितदारूणाः 1, 4969. Spr. (II) 4477, v. 1. मुखं वा यदि वासुखं भूतानां पर्युपस्थितम् 7063. — 3) entfaren, — entschlüpft: वाक्यं प्रमादात् R. 2, 60, 15. — 4) obliegend: कामवृत्तानां नियुक्ते R. 4, 17, 36. — Vgl. पर्युपस्थान. — caus. anreihen Comm. zu Kāṭh. Ça. 86, 8. 9. Vgl. पर्युपस्थापक in den Nachträgen.

— प्रत्युप mod. 1) sich gegenüberstellen Çat. Br. 3, 3, 2, 1. 9, 3, 16. 11, 4, 3, 6. TS. 5, 5, 8, 2. — 2) Jmd aufwarten MBu. 4, 80. — partic. स्थित herangetreten, gekommen, genaht MBu. 3, 3955. प्रमुखे Hariv. 10734. R. 4, 13, 19. Buāg. P. 4, 28, 11. 10, 77, 25. mit acc. der Person R. Gorr. 2, 92, 3. losgegangen auf MBu. 6, 3823. 7, 4335. योत्स्ये चापि बलिभिरिभिः प्रत्युपस्थितैः feindlich gegenüberstehend 4, 969. तस्मिन्प्रमुदिते रङ्गे कथंचित्प्रत्युपस्थिते so v. a. versammelt 1, 5364. anwesend, beiwohnend: तस्यां धर्मदेशनायाम् Saddu. P. 4, 4, b. eingetreten, gekommen (auch so v. a. bevorstehend) von Unbelebtem: जलान्य 23, a. शुभ MBu. 3, 1013. युद्धं पापउच्चैः 3, 1920. काममोक्षभिभूतस्य विद्यो ज्यम् R. 1, 63, 12. तस्मात्प्रज्ञामृतमिदं चिरान्तां प्रत्युपस्थितम् MBu. 12, 278. काल 4, 660. Spr. (II) 4244. Buāg. P. 1, 9, 29. विनाश Spr. (II) 4477, v. 1. मृत्यु MBu. 3, 5096. तमस् Buāg. P. 9, 14, 27. स्मृत्युपस्थित in's Gedächtniss gekommen, eingefallen Uttarar. 115, 16. fg. (156, 14. fg.). stehend —, sich befindend in (loc.): सौम्येदे (d. i. सौम्य इ०) स्थिते Hariv. 4358. erscheinend in: विद्युतः शुभाशाप्रत्युपस्थिताः Varāh. Brh. S. 22, 5. vorliegend: अभद्र्य, अभोष्य Çāk. zu Bṛh. År. Up. S. 73. विषय 286. andringend: मूत्र Suçr. 2, 523, 4. — caus. vorführen Çāk. zu Bṛh. År. Up. S. 132.

— समुप 1) stehen bei, in Jmdes Nähe sein (zum Dienste bereit) R. Gorr. 1, 18, 12. माम् 6, 7, 7 (med.). यं (वृत्तं) सीता समुपास्थित (so ist zu lesen) sich lehnen an 5, 38, 18. hinzutreten zu Jmd (acc.) MBu. 2, 2432. 4, 282. — 2) Jmd (acc.) zu Theil werden: तद्रूपमनघं न ज्ञाने भोक्तारं कमिह समुपस्थापयति भुवि Spr. (II) 271. — 3) partic. स्थित a) herangekommen, genaht Buāg. 1, 28. MBu. 3, 2278 (nach der Lesart der ed. Bomb.) 5, 7552. R. 2, 58, 3. R. Gorr. 2, 83, 2. 4, 38, 27. Märk. P. 29, 27. त्वाम् MBu. 3, 5992. Hariv. 1373. R. 2, 32, 21. Prab. 111, 13. सागरम् R.

Gorr. 1, 4, 96. — b) sitzend auf (loc.) R. 5, 36, 73. liegend 13, 39. एवं तपोर्ज्ञातेर्योगज्ञानमात्रेणापतः काचिन्दी समुपस्थिता so v. a. sie stießen auf Pañ. 226, 10. — c) entstanden: मकानाद् Hariv. 8476. — d) eingetreten, gekommen von Leblosen: कालः श्वेताम् Buāg. P. 4, 8, 32. कृत्य R. 4, 43, 3. उत्पात Hariv. 9301. साधस MBu. 4, 1291. विवाह 5, 5969. यौवन R. 1, 48, 3 (49, 4 Gorr.). कर्मणो विवाहः 2, 64, 57. कल्याण 3, 78, 5. मनसो श्वरः Ragh. 8, 83. दास्य Spr. (II) 2398, v. 1. विनाश 4477. 6813. व्यसन 6934. विक्रम so v. a. an der Zeit —, am Platze seiend 4998. इति समुपस्थिते da solches bevorsteht Pañ. 226, 10. ed. orn. 37, 4. gekommen über (acc.): तं कामलमिदम् Buāg. 2, 2. ब्रह्मशापो माम् R. Gorr. 2, 66, 57. तं शत्रुम् Ragh. 4, 14. Jmd (gen.) zugefallen, zu Theil geworden: ein lieber Verwandter R. Gorr. 2, 38, 33. अन्तेनं समुपस्थित 6, 17. 4, 36, 4. Spr. (II) 1383. Hir. 33, 5. अश्वाने वैरकरणं तच्च ते समुपस्थितम् so v. a. beschlossen worden R. 3, 13, 7. — e) gegangen an so v. a. bereit zu: पुद्गाय MBu. 6, 793. 7, 9290. 14, 1801. प्रज्ञाविसर्गे Buāg. P. 2, 9, 18. — caus. aufstellen Suçr. 1, 240, 5.

— नि. न्युपस्थित, निष्ठै Vop. 8, 45. 87. partic. निष्ठित 1) stehend — befindlich an, auf (loc.) R. 5, 12, 32. सत्ये 7, 10, 5. निगमवर्त्मनि Buāg. P. 2, 7, 37. — 2) erfahren in (loc.): सर्वान्त्रेषु MBu. 1, 5273. वेदे 13, 469 (सु०). R. 1, 1, 15. 12, 6 (11, 6 Gorr.). 20. 5, 32, 9. Kām. Ntris. 12, 2. साधुः sehr erfahren Hariv. 9114. könnte auch निःस्थित sein. — Vgl. निष्ठ und unter निस्. निष्ठित = निष्ठित bespuckt Buāg. P. 11, 22, 58. — caus. infigere: तस्यामर्थम् (so v. a. penem) Çat. Br. 14, 9, 2, 8. fgg.

— परिनि, partic. स्थित 1) befindlich in (loc.): पुराणे Hariv. 281 (परिणीतित die neuere Ausg.). निर्गुण्ये Buāg. P. 2, 1, 9. — 2) überaus erfahren in (loc.): नागपेष्ठे ज्यपेष्ठे च MBu. 1, 2811. नीत्याम् (so ed. Bomb.) 3, 10019. धर्मशास्त्रेषु 3, 4732. 13, 5643. R. 1, 4, 4. 9, 8 (5 Gorr.). 4, 21, 14. 31, 31. 7, 44, 20 (wohl बुद्ध्या st. बुद्ध्या zu lesen). ध्यानं MBu. 11, 113. ज्ञानं 14, 1343. R. Gorr. 1, 3, 51. अ० ganz unerfahren: रणेषु Hariv. 5672. कर्मसु Suçr. 1, 12, 10. — अपरिनिष्ठिता Hariv. 3262 fehlerhaft für अपरिवेष्टिता (so die neuere Ausg.). Vgl. परिनिस्. — caus. Jmd (gen.), Etwas gründlich lehren Uttarar. ed. Cow. 33, 10.

— निस् 1) hervorwachsen, sich erheben: नृका इव सरसो निरतिष्ठन् RV. 8, 1, 33. — 2) etwa Gewissheit erlangen (Ehrerbietung an den Tag legen Çāk.). Kūānd. Up. 7, 20. fg. — 3) zu Stande bringen, bereiten: यथा मधु मधुकृतो निस्तिष्ठति Kūānd. Up. 6, 9, 1. — 4) partic. निष्ठित a) hervorgewachsen: वृक्षो निष्ठितो मध्ये ग्रामसः RV. 1, 182, 7. — b) fertig, vollendet Çat. Br. 10, 3, 3, 16. पान्नेन 13, 5, 2, 2. 14, 1, 2, 17. कर्मन् Lāṭṭ. 4, 3, 13. प्रातराश Gobh. 1, 3, 19. Pār. zu P. 7, 3, 78. सभा MBu. 2, 95. R. 2, 56, 17. 5, 12, 39. सु० 1, 12, 10. 2, 91, 15 (सुनिष्ठिताम् mit der ed. Bomb. zu lesen). — Vgl. निष्ठ fgg. und नि. — caus. 1) austreiben: सूपवसे पशून्निष्ठापयति Kauç. 24. — 2) herstellen, fertig machen: कृविधानम् Kāṭh. Ça. 8, 4, 21. 6, 14.

— परिनिस्, partic. परिनिष्ठित ganz fertig, — vollendet: कार्यं MBu. 12, 2279.

— परि, ष्टै, ष्ठास्थति Schol. zu P. 8, 3, 64. fg. 1) umstehen, in Wege stehen; hemmen, hindern: शृणो नपातं परि तस्थुरापः RV. 2, 33, 3. सिंहं न क्रुद्धं परि सुः 5, 13, 3. मा वः परि ष्ठात्सूर्यः 53, 9. 1, 32, 8. द्वेषः